بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ހިންގުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- **ޝަރީޢަތް ނަންބަރު:** 2019/HC-A/585
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- **އިސްތިއުނާފު ނުކުރި ފަރާތް:** އަހްމަދު މައުސޫފް

- **ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް:** 28 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1441 / 25 ނޮވެމްބަރު 2019
- **ހުކުމް ތާރީޚް:** 07 މުޙައްރަމް 1442 / 26 އޯގަސްޓް 2020

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބް ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޝަރީޢަތް:

- **ނަންބަރު:** 562/Cr-C/2015
- **ނިންމި ކޯޓު:** ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- **ތުހުމަތު:** މީހެއްގެ ދުރަފަތަށް ގެއްލުންދިނުން
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:** 26 އޯގަސްޓް 2015
- **ހުކުމް ތާރީޚް:** 01 ނޮވެމްބަރު 2015

ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 562/Cr-C/2015 ޤަޟިއްޔާގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރެވިފައިވާ [illegible] މައްސަލައިގައި އޭނާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ސ. ހިތަދޫ [illegible]، އަޙްމަދު [illegible] [illegible] 03 އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމަށް ކަނޑައަޅާ ޙުކުމް [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/66 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible])ގެ ޗެޕްޓަރ 3 ގެ 88 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް [illegible] [illegible] މައްސަލައެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] ސ. ހިތަދޫ/ [illegible]، އަޙްމަދު [illegible] [illegible].

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

-01 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 562/Cr-C/2015 ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] [illegible]، މިއީ، 05 ޖުލައި 2015 ދުވަހު 5:45 ހާއިރު، މާލެ/ ހ. [illegible] ކައިރި [illegible] [illegible] [illegible] މާލެ/ ހ. [illegible]، އަބްދުﷲ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފަށް، އެ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

އެ މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] "[illegible]، ސ. ހިތަދޫ/ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މާލެ/ ހ. [illegible]، އަބްދުﷲ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި

ނަރުކޮޓިކް ސައިކޮޓްރަޕިކް ސަބްސްޓެންސަސް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފުވެ، ޖިނާއީގެ ދުރުވެކަން ގެންގުޅުއްވުމުގެ ކުށުން އަޙްމަދު މަޖިލީސް ކުށްވެރިކޮށްފައިވާ ކަނޑައެޅުނުވަތީ، މިޤާނޫނުގެ އުސޫލުތަކުގެ ގޮތުން، ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ ބުނެވިދިޔަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން 03 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް އަދަބަށް ޖަލުބަހާ ޚަރުދުކުރަން ކުށްވެރިކޮށް، މިޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައެވެ." މިފަދައިންނެވެ.

-02 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 562/Cr-C/2015 ގެ ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާ ގޮތް ސަބަބުތަކާއި އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ މިދުރުވާކަން ބުނެ އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ ޝަކުވާގެ އުސޫލުގެ ތެރެއިން 01 (އެކެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތައް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އެ ނުކުތާ ހުށަހަޅާފައިވަނީ؛

- **ނުކުތާއަކީ:** މައްސަލަގައި ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތަކުގެ މައްސަލަތަކުގައި އެކަން ޤާނޫނީ ގޮތުގައި ސާބިތުނުވާ ހެކިތަކަށް ބިނާކޮށް ކުށްވެރިކޮށްފައިވާ ކަމަށް ހުށަހަޅާފައެވެ.

-03 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 562/Cr-C/2015 ގެ ޤަޟިއްޔާ އާއި، އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ޝަކުވާގެ އުސޫލުގެ ތެރެއިން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއާއި، އެނުކުތާއާ ގުޅިގެން މައްސަލަގައި ހިނގުން ފުރުސަތުދީފައިވާ ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ދައުލަތުން ވަކީލުންނާއި، މައްސަލަ ގެންދިޔުމުގައި ހިމެނިފައިވާ ބަޔާންތަކާ އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.

- ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާގެ ރައުޔު، މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު އާއި ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީމް ތާއީދުކުރައްވައެވެ.

3.1 ފުރަތަމަ ކަމަކީ: ބ. ތުޅާދޫގެ ބ. ދާރު ކައިރީ ފާހާނާގައި ހުރިކަމަށް ބުނާ ބ. ތުޅާދޫގެ، ޢަބްދުﷲ ޢަލީގެ މައްސަލަތަކުން ތަޙުޤީޤުގެ ބޭނުމުގައި ހިފަހައްޓާފައިވާ ތަކެތީގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުވެރިކަމާއި ނަރުކޮޓިކް ސައިކޮޓްރަޕިކް ސަބްސްޓެންސަސް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ

ޤާނޫނު)ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ޙަވާލާދީ އެ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން އަޙްމަދު މައުސޫމުގެ މައްޗަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި، މީހެއްގެ މުދަލަކަށް ގެއްލުންދިނުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ޤާނޫނުގެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން 03 އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް އަޙްމަދު މައުސޫމު ޖަލަށްލުމަށް އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައި މިވާ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 562/Cr-C/2015 ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމްކޮށްފައެވެ.

3.2 ދެވަނަ ކަމަކީ: މި މައްސަލާގައި ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތާއި މައްސަލައިގެ ޙަޤީޤަތްތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު،

3.2.1 05 ޖުލައި 2015 ވަނަ ދުވަހުގެ 5:45 ހާއިރު ހ. [illegible] ކައިރި [illegible]

3.2.2 އަޙްމަދު މައުސޫމު [illegible][1] [illegible]

---

[1] 07 ޖުލައި 2015 ގައި އަޙްމަދު މައުސޫމު [illegible]

3.2.3. [illegible] [illegible]ގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގައި [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 ([illegible])ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި [illegible] އެ މާއްދާގެ (ބ)ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

3.2.4. މި މައްސަލަ [illegible] ކޯޓުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

3.2.5. ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 ([illegible])ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި [illegible] އެ މާއްދާގެ (ބ)ގެ ދަށުން، [illegible] [illegible]ގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] ކޯޓުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

3.2.6. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ބ. [illegible] އަބްދުﷲ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible].

3.3 ތިންވަނަ ނުކުތާ: އަޙްމަދު މަޢްޞޫމްގެ މައްޗަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ދަޢުވާ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 562/Cr-C/2015 ޤަޟިއްޔާގައި ބަލައި، ދަޢުވާ ސާބިތުވެ، އަޙްމަދު މަޢްޞޫމް 3 އަހަރު ދުވަހުގެ ޖަލަށްލުމަށް ޙުކުމްކުރެވުނީ 01 ނޮވެމްބަރު 2015 ގައި މައްސަލަ ނިމިފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް އަޙްމަދު މަޢްޞޫމްގެ ވަކީލުންވެސް އަދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ވަކީލުންވެސް އެބަ ގަބޫލުކުރަނީ ޤާނޫނާއި ޤަވާޢިދުގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގައި މިމައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކޮށްފައި ނުވެއެވެ.

3.4 ހަތަރުވަނަ ނުކުތާ: މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވަނީ، މި މައްސަލަ އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ފަދައިން 01 ނޮވެމްބަރު 2015 ގައި ނިމިފައިވާއިރު، މި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާ މުރާޖަޢާކޮށްދިނުމަށް އެދި އަޙްމަދު މަޢްޞޫމްގެ ވަކީލުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް 17 ޑިސެންބަރު 2018 ގައި ހުށަހެޅުމުން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ [illegible]، [illegible] [illegible] ޝަރުޢީ [illegible] ޕީޖީއިން މި މައްސަލަ މުރާޖަޢާކުރުމުން، މި މައްސަލާގައި [illegible] [illegible] މައްޗަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން އުފުލާފައިވާ ދަޢުވާއަކީ ޖިނާ ކުރި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަބަބުން [illegible] [illegible] އަދަބަކަށްވާނީ، މި ހަދީސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އޭނާ [illegible] [illegible] [illegible] 88 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible]، މިކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި [illegible] [illegible] ދަންނަވައި، [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުން ހުކުމްތައް ހުކުމް ނިންމަވައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ދީފައިވާ ޖަވާބުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި 04 ސެޕްޓެމްބަރު 2019 ގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން، މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިނުމަށް ހައިކޯޓުން 12 ނޮވެމްބަރު 2019 ތާރީޚުގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށެވެ.

3.5 ފަސްވަނަ ސަބަބު: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 562/Cr-C/2015 ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އެއްވެ ނުކުތާއެކެވެ. އެ ނުކުތާއަކީ، މި މައްސަލާގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި [illegible] [illegible] މައްސަލަތަކުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެ ކަމަށް [illegible] ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.

3.6 ހަވަނަ ސަބަބު: މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، މިމައްސަލަ މުރާޖަޢާ ކުރެއްވުމަށް އެދި [illegible] [illegible] ފަރާތުން 18 ޑިސެމްބަރު 2018 ތާރީޚުގައި ހުށަހެޅުމުން، މި މައްސަލަ މުރާޖަޢާކޮށް ބެލިއިރު، [illegible] މައްސަލަތަކުގައި، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާކުރުން [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/66 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއުޤޫބާތު) ގެ ބާބު 3 ގެ 88 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 01 (އެކެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ނުވަތަ -/250ރ (ދުއިސައްތަ ފަންސާސް ރުފިޔާ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]، މި މައްސަލާގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އާލާތް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ޚިލާފުވުމުގެ އެ މާއްދާގެ (ޅ)ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި ޤާނޫނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 03 (ތިނެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/66 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއުޤޫބާތު) ގެ ބާބު 3 ގެ 88 ވަނަ މާއްދާގެ

(ހ)ގެ ދަށުން އަމުރަށް ނުކިޔަމަންތެރިވުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާކުރިނަމަ އަޙްމަދު މައުސޫމުގެ މައްޗަށް ކަނޑައެޅެން އޮތް އެންމެ ބޮޑު އަދަބަށްވުރެ 02 (ދޭއް) އަހަރު ބޮޑު އަދަބަކަށްވެއެވެ.

ވީމާއެކު، މި މައްސަލާގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އަޙްމަދު މައުސޫމުގެ މައްޗަށް ދައުވާކުރެވިފައިވަނީ މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުކުރެވިކަމާއި، އެކަމުގެ ސަބަބުން އަޙްމަދު މައުސޫމަށް [illegible] އަދަބަށްވުރެ ބޮޑު އަދަބެއް ކަނޑައެޅިފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1/66 ([illegible] [illegible])ގެ [illegible] 3 ގެ 88 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަމުރަށް ނުކިޔަމަންތެރިވުމުގެ ކުށުގެ މައްޗަށް އަދަބު ކަނޑައަޅައި ދީފައެވެ. ނަމަވެސް މިމައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 562/Cr-C/2015 [illegible] އަޙްމަދު މައުސޫމަށް 03 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][2]

3.7 ހަތްވަނަ ނުކުތާ: އަޙްމަދު މައުސޫމުގެ ފަރާތުން މި މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި [illegible] [illegible] މައްޗަށް [illegible]، އަޙްމަދު މައުސޫމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަޙްމަދު މައުސޫމުގެ މައްޗަށް [illegible] ބޮޑު އަދަބެއް ކަނޑައަޅާފައިވާކަން [illegible]، މި މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

---

[2] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1/66 ([illegible] [illegible])ގެ [illegible] 3 ގެ 88 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަމުރަށް ނުކިޔަމަންތެރިވުމުގެ ކުށުގެ މައްޗަށް އަދަބު [illegible]. ނަމަވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ނަންބަރު 562/Cr-C/2015 [illegible] އަޙްމަދު މައުސޫމަށް 03 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

3.8 އެންމެފަހު ނަތީޖާ: މި މައްސަލާގައި، އަޙްމަދު މައުސޫމްގެ މައްޗަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ދަޢުވާކޮށްފައިވާ މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި އޭރު ދަޢުވާކުރަމުންދިޔައީ އުސޫލުން ރިޢާޔަތްކުރަމުންދާކަމާއި، އެކަމުގެ ސަބަބުން އަޙްމަދު މައުސޫމް [illegible] އަދަބަށްވުރެ ބޮޑު އަދަބެއް ކަނޑައެޅިފައިވާކަމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ފަރާތުން ވެސް ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، ދަޢުވާކުރަމުން އައި އުސޫލުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ފަރާތުން [illegible] އެ އަދަބު ލިބޭ ފަރާތުގެ ޙައްޤުގައި އިންސާފުވާނީ [illegible].

ނަމަވެސް، މި މައްސަލާގައި، އަޙްމަދު މައުސޫމްގެ މައްޗަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ދަޢުވާކޮށްފައިވާ މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި އޭރު ދަޢުވާކުރަމުންދިޔައީ އުސޫލުން ރިޢާޔަތް ކުރަމުންދާކަމާއި، މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން [illegible] ގޮތުން ދަޢުވާކުރަމުން ގެނެސްފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/66 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު) ގެ [illegible] 3 ގެ 88 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އެ އަޕީލުގެ ފަރާތުން [illegible] އެ އަޕީލުގެ [illegible] މި ކޯޓުން [illegible].[3] އަދި [illegible] އުސޫލުން އެ [illegible] ނުވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، އަޙްމަދު މައުސޫމްގެ މައްޗަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދަޢުވާކޮށްފައިވަނީ، އަޙްމަދު މައުސޫމް [illegible] ޤާނޫނުގެ ދަށުން

---

[3] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ދ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2008 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ދ) އަށް ބަލާއިރު، ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގައި ދަޢުވާކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަމެއްކަމަށް އެނގެއެވެ.

ނުވަތަ ދަޢުވާ ކުރެވެން ނެތް މާއްދާއެއްގެ ދަށުން ކަމަށްވެސް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިނުވެއެވެ.

3.9 **ނުވަވަނަ ކަމަކީ:** ޖިނާއީ ކުށެއް ކޮށްފިކަމުގެ ތުހުމަތު ކުރެވޭ ކޮންމެ މީހެއްގެ މައްޗަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގައި ދަޢުވާ އުފުލުމުގެ ބާރު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.[4] އެގޮތުން، ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ދަޢުވާއެއް މީހެއްގެ މައްޗަށް އުފުލުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ނިންމަންވާނީ އެ ކުށަކާ ގުޅޭގޮތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ކުށެއް ކުރިކަމުގެ ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ މީހެއްގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ އުފުލުމަށް ނުވަތަ ދަޢުވާ ނުއުފުލުމަށް ނިންމާފައިވާ މުރާޖަޢާކޮށް އެ ނިންމުން ބަދަލުކުރުމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބާރުވެސް ޤާނޫނުއަސާސީއިން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.[5] ނަމަވެސް މިފަދަ ދަޢުވާތައް މުރާޖަޢާކޮށް، އަނބުރާ ގެނައުމުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ނިންމައި އެފަދައިން [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އިން އެނގެއެވެ. އަދި މިކަން [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2008 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އިންވެސް އެނގެން އޮވެއެވެ.

3.10 **ދިހަވަނަ ކަމަކީ:** ހައިކޯޓުން ކޮންމެވެސް ޙުކުމެއް [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ [illegible] [illegible] އަމަލު ކުރަމުންދާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ އުސޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، ހައިކޯޓުން [illegible] ޙުކުމެއް، ނުވަތަ [illegible]، ނުވަތަ [illegible] [illegible] ނިންމުމާއި ޤާނޫނުއަސާސީއާ ނުވަތަ ޤާނޫނާ ނުވަތަ ޝަރުޢީ އުޞޫލާ ޚިލާފުކަމަށް [illegible] ނަމަ،

---

[4] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2008 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ އިތުރުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާ ބައްލަވާ!

[5] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 223 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2008 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޤާނޫނު) ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ބައްލަވާ!

ކަމާބެހޭ ފަރާތަކުން އެ ނިންމުމެއް ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވިދާނެކަން ގާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގާނޫނު)ގެ 198 ވަނަ މާއްދާއިން އެނގެއެވެ. މި މައްސަލާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ދަޢުވާ ލިބުނު ފަރާތުގެ އިތުރުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުންވެސް އިސްތިއުނާފުކުރެވިދާނެކަން އެނގެއެވެ.

އަދި ކުށް ސާބިތުނުވާކަމަށް ނުވަތަ ޖިނާއީ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލުން ނުޖެހޭކަމަށް ދަށުކޯޓުން ހުކުމްކުރާ ހާލަތުގައިވެސް އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ލިބިގެންވާކަން ގާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގާނޫނު) ގެ 199 ވަނަ މާއްދާއިން އެނގެއެވެ.

މީގެ އިތުރުން، އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގެ އުސޫލު ޖިނާޔަތް [illegible] [illegible] ކޯޓުން އަދަބު ކަނޑައަޅާފައިވާކަމަށް [illegible] [illegible] އެ އަދަބު އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ދަޢުވާ ލިބުނު ފަރާތުގެ އިތުރުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށްވެސް ލިބިގެންވާ އިޚްތިޔާރެއްކަން ގާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގާނޫނު) ގެ 201 ވަނަ މާއްދާއިން އެނގެއެވެ.

ދަށުކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ޖިނާއީ މައްސަލައެއް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް، [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުން ބަލައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ މައްސަލައެއް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް، [illegible] ހައިކޯޓަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 562/Cr-C/2015 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައި މިވަނީ، އެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި އެ [illegible] ދަޢުވާ ލިބުނު ފަރާތުގެ މައްޗަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގާނޫނު) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އިތުރުކުރުން ހިމެނޭގޮތަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ބަދަލުގެނެވޭނީ، ދައުވާކުރެވޭ ފަރާތަށް އެކަށީގެންވާ ނޯޓިސް ލިބޭގޮތަށް، އަދި ދައުވާގައި ފުރަތަމަ ހިމެނުނު ކުށް ނުވަތަ ކުށްތައް ބިނާވެފައިވާ އަސާސްތަކާ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އިސްތިސްނާއީ ހާލަތްތަކުގެ ކުރިއަށްކަން ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 91 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން އެނގެއެވެ. އަދި އިސްތިސްނާއީ ހާލަތުން ފުރުޞަތުދެވިފައި، ދައުވާގައި އިތުރު ކުށް ނުހިމެނުންކަމާއި، ދައުވާ ބަދަލުވާ ކަންކަން ބަދަލުކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ބޭނުންވާ ނަމަވެސް، އެކަން ކުރެވޭނީ ކޯޓުގެ ހުއްދައާއެކުގައިކަންވެސް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 91 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން އެނގެން އޮވެއެވެ.

އަދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން އަޙްމަދު މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ކުރިއަށްދިޔަ ކޯޓުގައި ދައުވާކުރެވިފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނުއާލާތް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ހަވާލާދީ، އެމާއްދާގެ (ބ)ގެ ދަށުން ކަމަށްވާއިރު، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް މިމައްސަލަ ހުށަހެޅި ކޯޓުގައި އެދިފައިވާ ގޮތަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/66 (ޤާނޫނުލް އުޤޫބާތު)ގެ ބާބު 3 ގެ 88 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ހައިކޯޓުން އަޙްމަދު މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ކުށްސާބިތުވެފައިވާކަން ނުފެނެއެވެ. އަދި އެއީ، ދަށު ކޯޓުގައި ނުކުތާ ދައުވާއެއްގެ މައްޗަށް ހައިކޯޓުން ބަދަލުކުރުމުގެ ބާރު ދީފައިވާކަން ނުފެނެއެވެ.

3.11. އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާ: ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގައި ދައުވާ ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް

އަށް ލިބިދީފައިވާ ބާރުތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ދައުލަތަށް ކުރި ކުރުގެ އަމަލުގެ މައްޗަށް ހިނގުން ބެލުމުގެ ޤާނޫނުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ދައުވާ ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ނިންމައި، ދައުވާކުރި، އިޖުރާއަތުތަކާ އެއްގޮތަށް ޝަރީޢަތް ހިނގައި ބަހުސްކުރި ނިޔަ، އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ހަމަތަކާއި އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް އެފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރި އެމައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ހިނގައި އެމައްސަލައިގެ ޙުކުމް، އެމައްސަލާގައި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދައުވާކުރުމުގައި، އެހެން މައްސަލަތަކުގައި ދައުވާކުރުމުން ބޭނުންވާ އެއްގޮތަށް ހުށަހަޅައި ނުފެނެއެވެ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ހަމައެކަނި ބެލޭ ދާއިރާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ކޯޓުތަކުން ބަލާފައިވާ ކަންކަން،

އިސްތިއުނާފު މުއްދަތު ހަމަވެ، [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުން [illegible] ޢަދުލު އިންޞާފުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

އަދި މި މައްސަލާގައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން [illegible] ކޯޓުގައި [illegible] ފަރާތުން [illegible] ކޯޓުގައި [illegible] ކޯޓުގައި [illegible] [illegible].

3.12 [illegible] [illegible]: [illegible]

މަޢާފު ހޯދުމަށް ނުވަތަ ލުޔެއް ހޯދުމަށް ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިން ކަމާބެހޭ ފަރާތުގެ ސަމާލުކަމަށް އެކަން ގެނެސް، އެމަގުގައި އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅިދާނެ ކަމަށް ފެނެއެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންނެވުނު، އިސްވެދިޔަ ސަބަބުތައް އެފަދައިން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 562/Cr-C/2015 ގެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް ބަދަލު ގެންނާނެ ކަމެއް ނެތްކަމަށް މި މައްސަލަ މި ކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމް ކުރީމެވެ.